

**HET KAN
WEL**

Loesje

POSTBUS 1045
6801 BA ARNHEM

Wat kan wel,
waarom niet?

Bijeenkomst 2
28 feb. 2024

Week van inclusief onderwijs

Week van Inclusief Onderwijs 26 februari – 1 maart 2024

Week van Inclusief Onderwijs in 2024

In deze Week geven we een doorkijkje in uiteenlopende activiteiten op het gebied van inclusiever onderwijs van het platform en onze samenwerkingspartners. Intussen is de Werkagenda Route naar inclusief onderwijs 2035 gepubliceerd en is het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bezig met de uitwerking hiervan. Tegelijkertijd worden er steeds meer initiatieven door scholen en samenwerkingsverbanden ontwikkeld om inclusiever onderwijs gestalte te geven.

- ▶ [Week van inclusief onderwijs 2024 \(naarinclusieveronderwijs.nl\)](https://www.naarinclusieveronderwijs.nl)

Onze volgende stap maken we vandaag!

Check-in: even een geheugen-opfrisser

Tussen 25 okt en 28 feb

Thema 1: Pak terugstroom planmatig aan!

Pauze

Aan het woord: Alterius, Adelante

Thema 2: Basisschool blijft thuischool

Vooruitblik naar 18 juni

Loterij + afsluiting

Evaluatie 25
oktober.

Twoe grote gemene delers!

**Concreet
worden,
vandaag
eerste stap!**

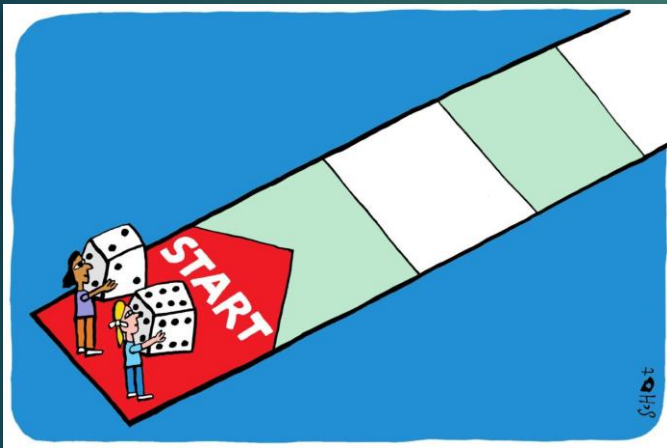
**Hoe zorgen
we dat alles
ook bij de
teams komt,
18 juni.**

Check in: even geheugen opfrissen

Ga staan als je denkt dat het waar is, blijf zitten als je denkt dat het niet waar is.

- ▶ De verwijzingen vanuit de basisscholen naar het gespecialiseerde onderwijs is de afgelopen jaren gedaald van 70% tot 50% van de totale instroom.
- ▶ De onderinstroom van kinderen tussen 4 en 6 jaar die starten op een school voor speciaal (basis)onderwijs is stabiel, maar blijft onverminderd hoog (30%). ONWAAR = 30%
WAAR
- ▶ 40% van de kinderen komt uit zij-instroom. Dit is gedaald. ONWAAR = gestegen
- ▶ 70% van de kinderen die het gespecialiseerde onderwijs bezoekt, heeft nog nooit een reguliere basisschool bezocht. WAAR

Is het doel om zo min mogelijk kinderen naar speciaal onderwijs te laten gaan?
Gaan we het speciaal onderwijs opheffen?

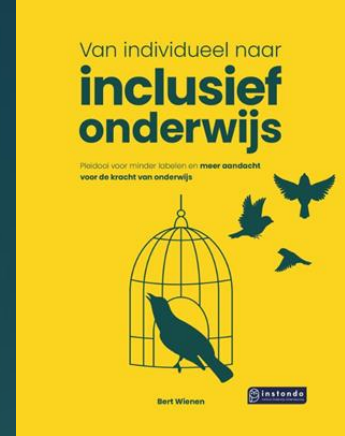
Zeker niet!

Het doel is erop gericht om elke kind zoveel mogelijk naar school te laten gaan dichtbij waar het woont. Dat we het de kansen bieden die het verdient binnen regulier onderwijs waar dat kan, speciaal waar het moet en terug naar regulier zodra dit mogelijk is.

En daarom gaan we samen op zoek naar mogelijkheden om alle kinderen een kansrijke start in/vanuit de reguliere basisschool te laten maken.

Bert Wienen:

Veel leerlingen die onze scholen bezoeken zijn zich conform (lage) verwachtingen en labels gaan gedragen. Juist voor hen is het van belang dat de focus op het voortdurend verbeteren van de onderwijscontext vanuit pedagogisch en didactisch handelen ligt. Dat biedt betere kansen dan de focus te leggen op het 'framen' van de leerling. Dus niet: 'leerling x haalt onvoldoendes dus is taalzwak', maar 'wat zeggen deze cijfers over onze inzet; hoe kunnen we de onderwijscontext verder ontwikkelen?'

Tussen 25 okt en 28 feb

Bij knooppunt
toeleidingen:

- 'Hoe kan ik het stokje vasthouden?'

Diverse bezoeken van
regulier aan S(B)O

Terugplaatsingen
gerealiseerd vanuit:
CSN, Talententuin +
Bernardus

Overleggen in kleinere
comités tussen de
diverse stichtingen en
SWV Maastricht-
Heuvelland

Thema 1: Pak terugstroom planmatig aan

Insteek

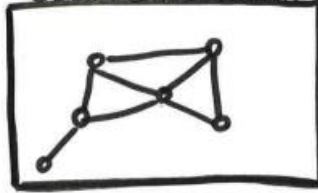
Er vindt daadwerkelijk terugstroom plaats; tijdelijkheid is geborgd, zowel in processen als systemen.

ALLE KINDEREN NAAR SCHOOL

ONTWIKKELING KIND

SOCIAAL NETWERK

FINANCIËN

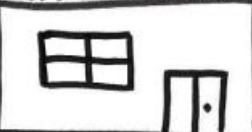
WET & REGELGEVING

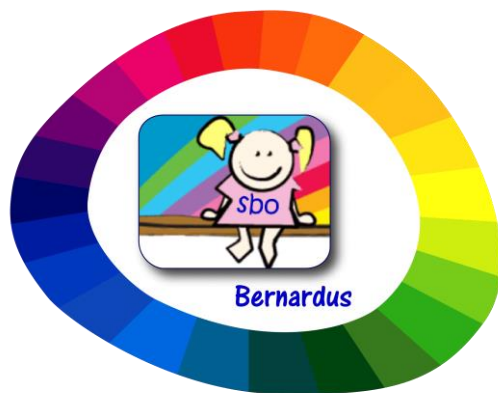

KINDCENTRUM

"IN DE BUURT"

interview

TERUGPLAATSING VAN SBO
NAAR REGULIER

WAT KAN WEL, WAAROM NIET?

Wat spreekt je aan?

Waar heb je een vraag over?

Het kan wel!

Het
kan
wel!

Planmatig? Dit betekent:

- Er zijn heldere plaatsingsdoelen, zowel voor ontwikkeling bij S(B)O als hoe het BAO zich moet ontwikkelen (context)
- Er zijn afspraken hoe dit in tussentijd opgevolgd wordt
- Er is helderheid over onderlinge verwachtingen en we spreken elkaar hierop aan
- Er is een warme instroom en zachte landing bij terugstroom (begeleiding bij terugstroom)
- De instroom bij de tijdelijke voorziening is vanuit preventief oogpunt het liefst zo vroegtijdig mogelijk zodat de kans op terugstroom zo groot mogelijk wordt
- De juiste mindset, overtuigingen en gedrag en schoolcontext is geborgd
- Van het kind centraal naar onderwijsklimaat centraal

Werkvorm: ANTWOORDVEL???

OPDRACHT

Beantwoord de volgende 4 vragen:

- 1. Concretiseer wat er moet gebeuren zodat onderstaande punten geborgd zijn:**
  - Er zijn heldere plaatsingsdoelen, zowel voor ontwikkeling bij S(B)O als hoe het BAO zich moet ontwikkelen voor terugkeer (context)
  - Er zijn afspraken hoe dit in tussentijd opgevolgd wordt
  - Er is helderheid over onderlinge verwachtingen en we spreken elkaar hierop aan
  - Er is een warme instroom en zachte landing bij terugstroom (begeleiding bij terugstroom)
  - De instroom bij de tijdelijke voorziening is vanuit preventief oogpunt het liefst zo vroegtijdig mogelijk zodat de kans op terugstroom zo groot mogelijk wordt
  - De juiste mindset, overtuigingen en gedrag en schoolcontext is geborgd
  - Van het kind centraal naar onderwijsklimaat centraal
- 2. En jij?**
  - Wat heb jij nodig/ wat heeft de leerkracht nodig dat een kind terug kan komen?
  - Wat doe jij dat een kind een goede landing op die school komt?
  - Hoe ga je om met leerlingen die daadwerkelijk meer van je vragen binnen de groep?
- 3. Samenwerking**
  - Wat is er nodig van de tijdelijke voorzieningen dat terugkeer daadwerkelijk mogelijk wordt?

PAK TERUGSTROOM PLANMATIG AAN

1. CONCRETISEER

2. WAT DOE jij?

3. WAT DOE JE SAMEN?

4. PROCESSEN & PROCEDURES

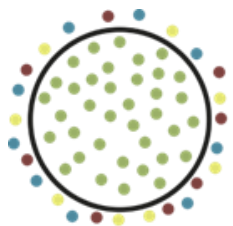

En daar gaan we weer... nieuwe groepjes!

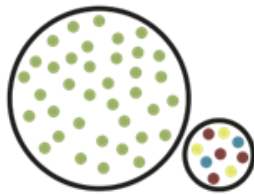
Tafel	nummer
Tafel 1	1-12
Tafel 2	13-24
Tafel 3	25-36
Tafel 4	37-48
Tafel 5	49-60
Tafel 6	61-72
Tafel 7	73-84
Tafel 8	85-96
Tafel 9	97-108
Tafel 10	109-120

Pauze

Exclusie

Segregatie

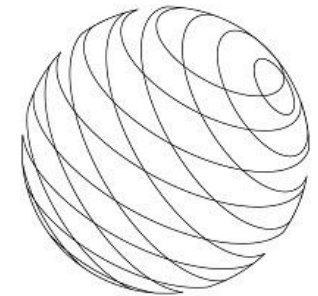

Integratie

Inclusie

Vandaag in
de spotlight:

PASSEND
PRIMAIR ONDERWIJS
MAASTRICHT EN HEUVELLAND

The logo features a stylized flower icon with five petals in shades of purple, pink, and orange. To its right, the word 'adelante' is written in a dark purple sans-serif font. Below it, the tagline 'haal het beste uit jezelf' is written in a smaller, lighter purple font. The word 'encanto' is written in a large, bold, multi-colored font (orange, red, purple) below the tagline.

adelante
haal het beste uit jezelf
encanto
(aanwezige) speciaal onderwijs

“op weg naar inclusief onderwijs”

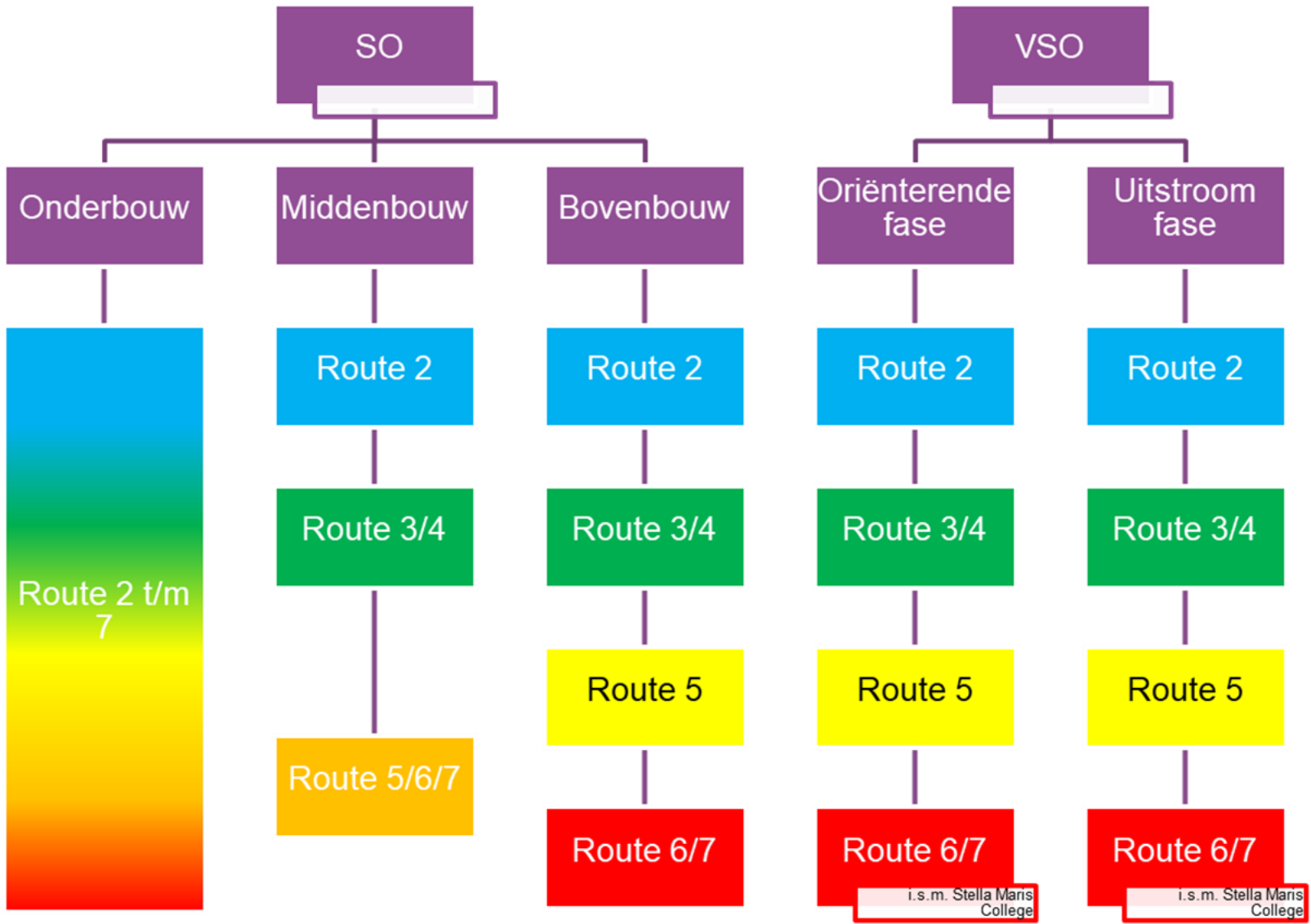

- **Lichamelijke en/of meervoudige beperking**
- **Neurologische of psychosomatische stoornissen**
- **Langdurig zieke kinderen**

Landelijk Doelgroepenmodel GO (versie voortgezet onderwijs)

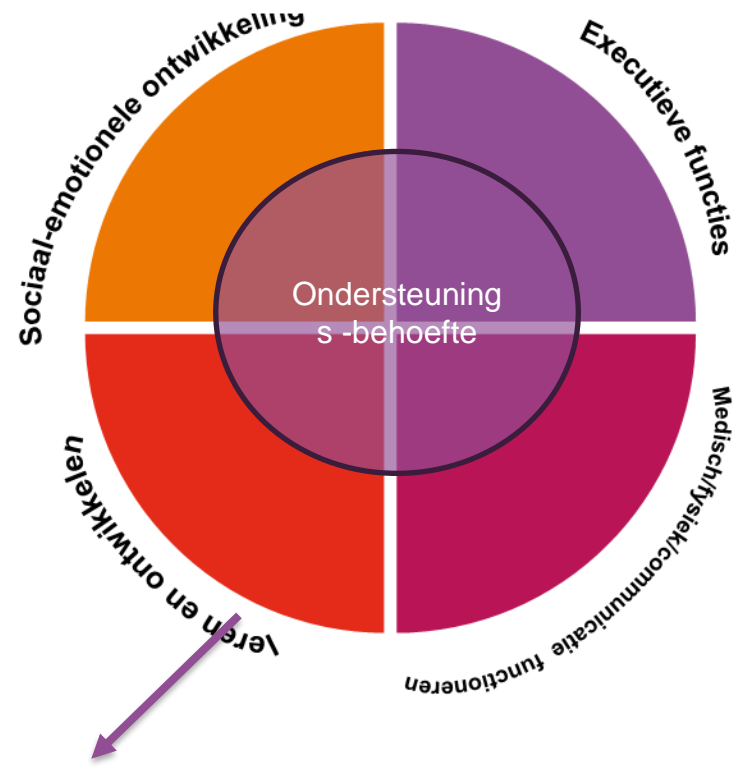
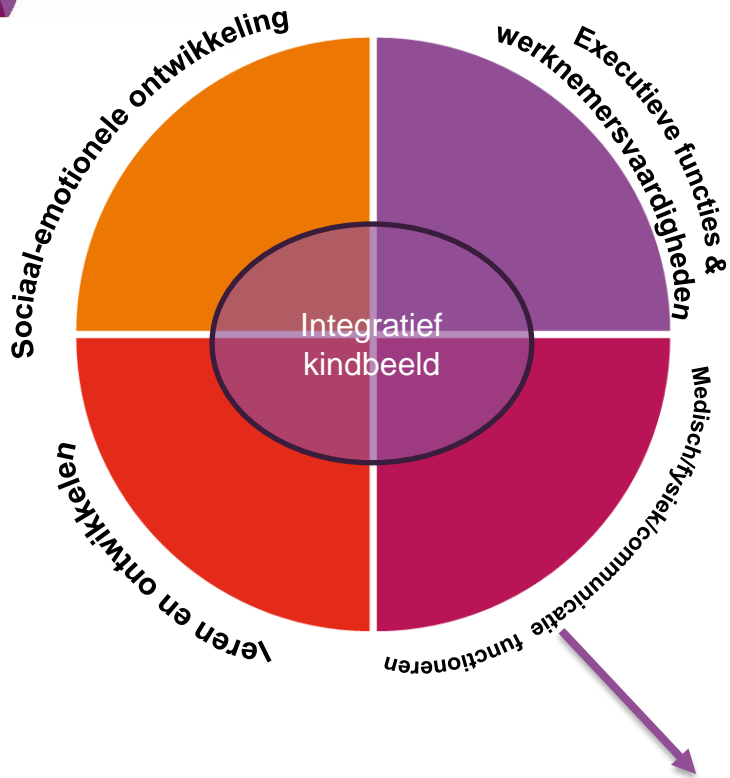
Profiel		1	2	3	4	5	6	7		
Totaal IQ		< 20	20 – 34	35 – 49	50 – 69	70 – 89	90 – 110	> 110		
Indeling inspectie		< 35		35 – 49	50 – 69	70 – 79	80 – 89	90 – 110	110 – 120	> 120
Ontwikkelingsniveau	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeer geringe achterstand	Leeftijdsadequaat		
	Executieve functies	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeer geringe achterstand	Leeftijdsadequaat		
	Communicatie	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeer geringe achterstand	Leeftijdsadequaat		
Didactisch functioneringsniveau				FN E3-E4	FN M5-E6	Referentieniveau 1F Onderdelen 2F	Referentieniveau 2F	Referentieniveau 3F/4F		
Leerstandaard		Plancius VSO niveau 2	VSO niveau 6	VSO niveau 9	VSO niveau 12	VSO niveau 14	VSO niveau 16	Eindtermen VO		
Ondersteuningsbehoeften	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaat		
	Leren en ontwikkelen, incl. executieve functies	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaat		
	Communicatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaat		
	Fysieke situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Op afroep		
	Medische situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Op afroep		
Uitstroombestemming		Belevingsgericht	Taakgericht	Arbeidsmarktgericht Beschut werk	Beschut werk Arbeid	Arbeid MBO Entree	MBO 2-3-4	MBO 3-4 HBO/WO		
Uitstroomrichting		Dagbesteding			Arbeid		Vervolgonderwijs			

Indeling in leerroutes

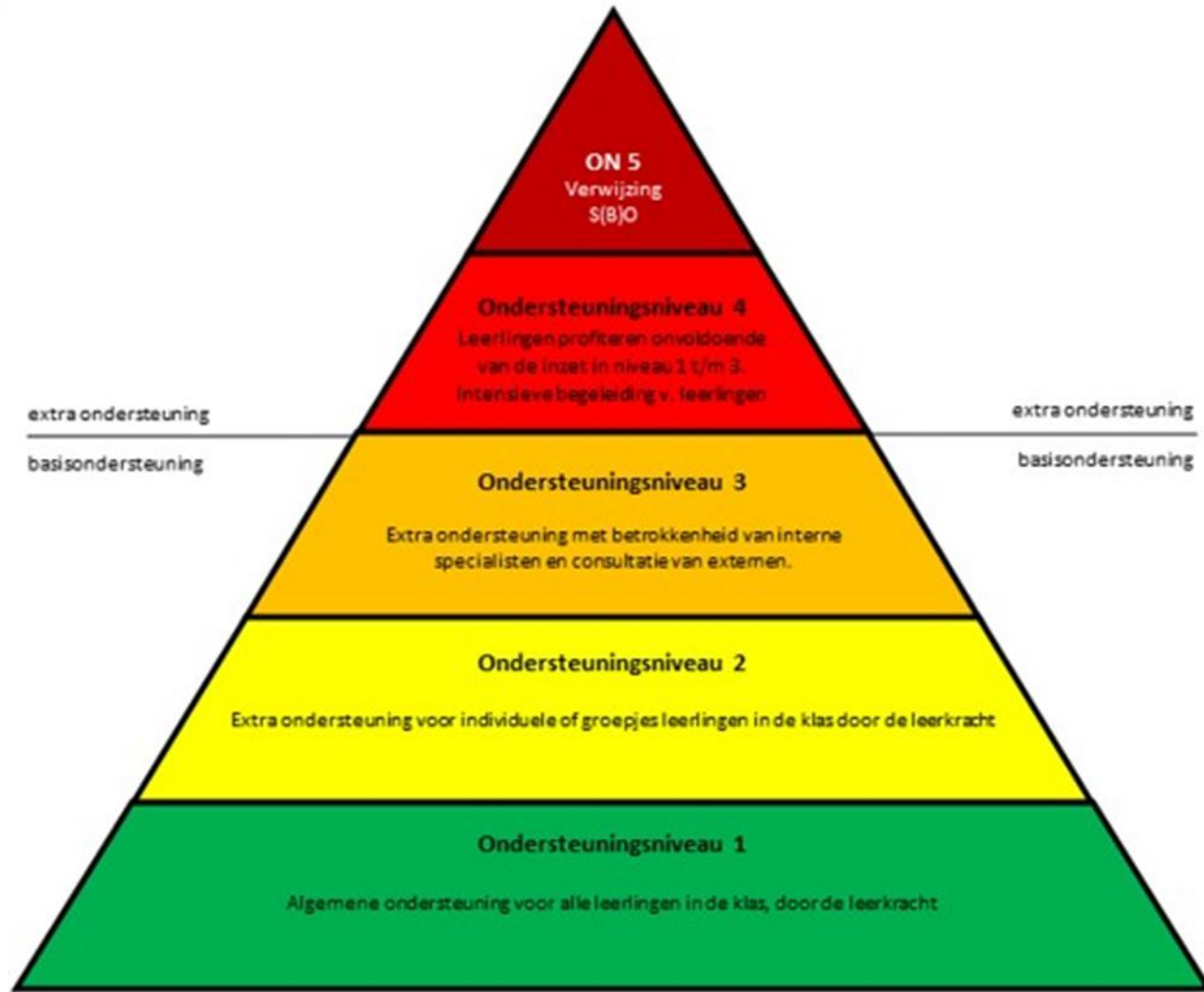

Leerroutes

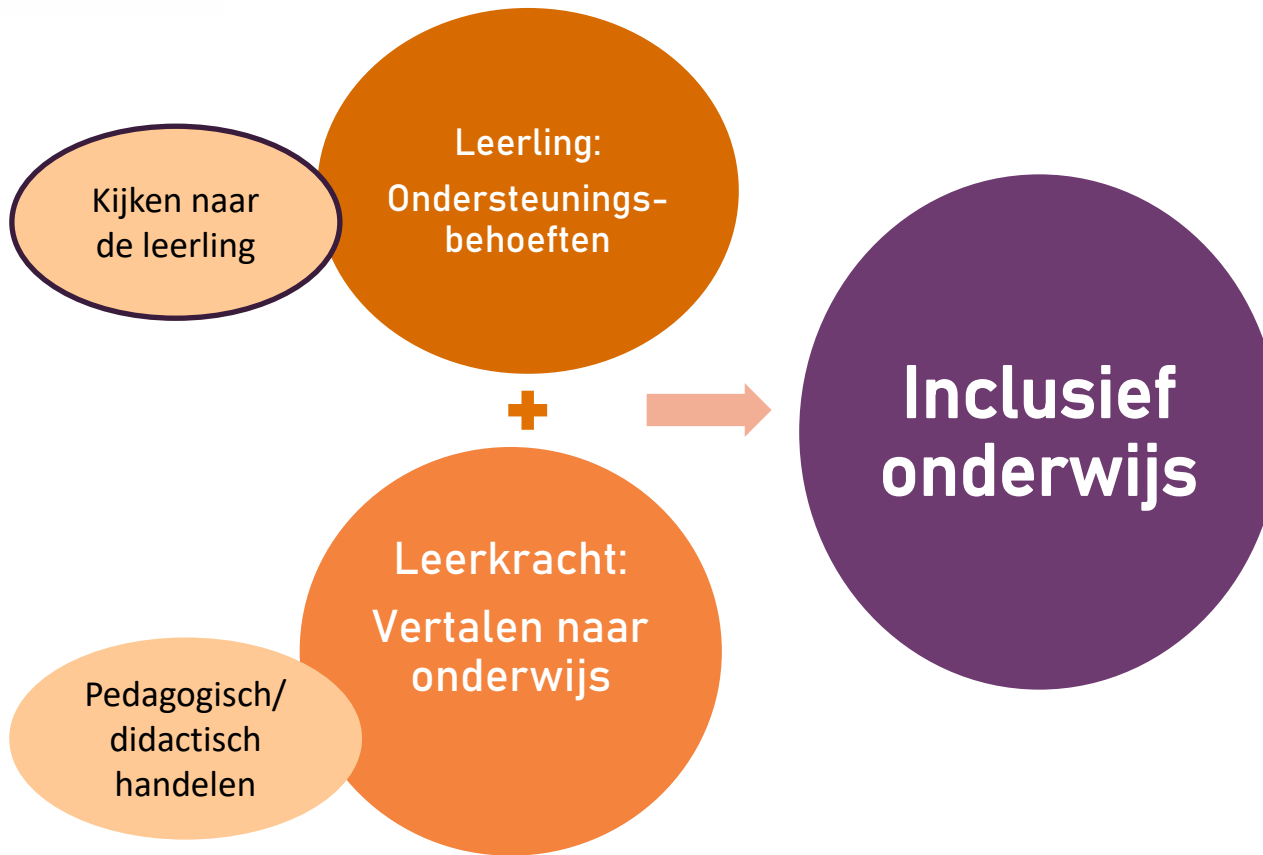

Inclusief onderwijs

Ondersteuningsniveaus

Vroegtijdig
samenwerken

- * Educare4U
- * Kort intensief programma

Contact

Team aanmelding en herbeoordeling:

teamaanmeldingonderwijs@adelantegroep.nl

izeo

IZEO

- **I**ntegraal
  - **Z**org
  - **E**n
  - **O**nderwijs
- Stichting Alterius onderwijscomponent in de integrale samenwerking tussen speciaal onderwijs en Jeugdzorg.
  - Onderwijsperspectief blijft centraal staan
  - Zorg voorwaardelijke component om onderwijs te behouden, bestendigen of opnieuw in te zetten.
  - Samenwerking vanuit wederzijdse afhankelijkheid op gelijkwaardige wijze in alle lagen van de organisatie

IZEO – Voor wie?

- Leerlingen met turbulente route in het Onderwijs, multi-problematiek.
- Leerlingen waarvan de ondersteuningsvraag de lokale werkplaats overstijgt.
- Doelgroep aangewezen op gecombineerde ondersteuning van (jeugd)zorg + Onderwijs
- Kinderen met hoog risico op langdurige uitval en daarmee participatie maatschappij in knel.

Gericht op;

- Perspectief
- Terugkeer zo regulier mogelijk. → ((Voortgezet) speciaal)
Onderwijs

DOELGROEP OVERZICHT IZEO

IZEO + Locatie	Leeftijd	Regio	Cognitie	Problematiek	Maatwerk	Aanmelding	Bijzonderheden
IZEO Koraal Parkstad	SO 6 - 12 jaar <i>(6 ln)</i>	Parkstad (V)SO Maastricht - Heuvelland (Indien vervoer bekostigd wordt (SO))	LVB (IQ 55-70) óf IQ tussen 70-85 én adaptief laag functionerend (zie DSM 5).	Externaliserende en internaliserende gedragsproblematiek i.c.m. LVB.	1 op 1 maatwerk (ook buiten de groep wanneer blijkt dat dit nog een stap te ver is)	Centraal Intaketeam: clientbureau@koraal.nl Zorgmakelaar: geeraaf@koraal.nl Tel: 046-4775288	Open staan voor zorg (mèt zorgvraag) = voorwaarde
IZEO Koraal Urmond	VSO 12 - 18(+) jaar <i>(33 ln)</i>	Maastricht - Heuvelland Westelijke Mijnstreek	LVB (IQ 55-70) óf IQ tussen 70-85 én adaptief laag functionerend (zie DSM 5).	Externaliserende en internaliserende gedragsproblematiek i.c.m. LVB. Ook doelgroep YIP-groep	IZEO in combi met Jobcoaching, uitstroom Arbeid,	Centraal Intaketeam: clientbureau@koraal.nl Zorgmakelaar: geeraaf@koraal.nl Tel: 046-4775288	Open staan voor zorg (mèt zorgvraag) = voorwaarde
IZEO Care4Kidz Geleen	SO 8 - 12 jaar <i>(3 ln)</i> VSO 12 - 18 jaar <i>(7 ln)</i>	Maastricht - Heuvelland Westelijke Mijnstreek Parkstad	Gemiddelde + hoge cognitie.	{Langdurige} thuiszitters, Geen onderwijs mogelijk (V)SO. Zorg noodzakelijk vanwege complexe problematiek.	Maatwerktrajecten mogelijk	Behandelteam: aanmelden@care4kidz.nl Mevr. Solberg Tel: 045-4040504	Géén LVBI Daarvoor is Koraal aangewezen zorgpartner Pragmatische werkspraken / arrangementen
IZEO Zuyderland Heerlen	SO 4-12 jaar <i>(12 ln, groei naar 24)</i>	Regionaal	Gemiddelde + hoge cognitie.	{Langdurige} thuiszitters, Geen onderwijs mogelijk SO/PO. Zorg noodzakelijk vanwege complexe psychiatrische en systeem problematiek.	Ambulante voor- en nazorg Voorzorg: voorkoming plaatsing/ klaarmaken plaatsing, Nazorg: overdracht en aanhaken nieuwe school/plek.	Behandelteam: behandelgroeptriangel@zuyderland.nl TEL: 088-4590340 Regiebehandelaar: Dhr. R. Gerits	Vestiging bij Mondriaan, Ambitie tot gezamenlijk aanbod met Mondriaan (en Alterius) Pragmatische werkspraken
IZEO Mondriaan Heerlen/Maastricht	SO 8 - 12 jaar <i>(6-8 ln)</i>	Regionaal (maar ook landelijk)	IQ 80 + hoger,	{Langdurige} thuiszitters, Geen onderwijs mogelijk SO/PO. Zorg noodzakelijk vanwege complexe psychiatrische en systeem problematiek.	Maatwerktrajecten mogelijk	Instroom Mondriaan: 088-5066150 Anita Zegers (CODO/GIK-I) anita.zegers@mondriaan.nl 06-20672562 Janneke Postorius janneke.postorius@mondriaan.nl 06-29695467	Zuyderland in gebouw, Ambitie tot gezamenlijk aanbod met Zuyderland (en Alterius) Pragmatische werkspraken
IZEO Via Jeugd Cadier & Keer	VSO 12 - 18 jaar <i>(63 ln)</i>	Limburg West-Brabant	Geen vereisten wat betreft cognitieve vermogens.	Gesloten jeugdzorg voor jongeren met complexe gedragsproblematiek.	Ook ambulante aanbod	Op basis van gesloten machtiging die door kinderrechter wordt afgegeven, Tel: 043-4077150 (24/7 bereikbaar)	Aanmelding door externe verwijzer is niet mogelijk.

Integraal dagprogramma

- **Passend bij de ondersteuningsvraag → specifieke afdelingen.**
- **Onderwijs en zorg/vaktherapie groepsgewijs en individueel.**
- **Maatwerk voor individuele leerlingen.**
- **Briefing/overdracht in ochtend en/of middag.**
- **Modules/projecten door zorgpersoneel (behandeling erin verwerkt).**
- **Themalessen en/of praktijk**
- **Perspectief in zicht → aansluiting SO programma - afstemming met Buitenhof.**
- **Aanspreekpunt + evt inzet van achterwacht.**
- **Gebruik comfortruimte → preventief.**
- **Zorgpersoneel náást onderwijspersoneel, integraal aanbod**

Save the date

Symposium: 'Samenwerken aan taal'

Op 30 mei 2024 organiseren Mgr. Hanssen, Kentalis en Adelante Audiologie & Communicatie samen een boeiende avond over taal en slechthorendheid. Tijdens diverse workshops gaan we kennis en ervaringen uitwisselen.

- Datum: donderdag 30 mei 2024
- Tijd: 19.00 - 21.30 uur
- Locatie: Mgr. Hanssen
Zandbergsweg 115, 6432 CC Hoensbroek
- Deelname aan de expertiseavond is gratis

Noteer 30 mei 2024 alvast in je agenda. De uitnodiging met het definitieve programma volgt.

Tot dan!

Thema 2: Basisschool blijft thuischool

Insteek:

```
graph TD; A[Insteek:] --> B[Koppel kind altijd aan een bao]; B --> C[Ook bij s(b)o en bij instroom tussenvormen/ tijdelijke voorzieningen, zoals taalklas etc.];
```

Koppel kind altijd aan een bao

Ook bij s(b)o en bij instroom
tussenvormen/ tijdelijke
voorzieningen, zoals taalklas etc.

Thuischool? Dit betekent:

Er is geen rechtstreekse instroom s(b)o en/of andere tijdelijke voorziening: bao blijft altijd eigenaar/ houdt het kind vast (schoolplicht en zorgplicht)

Er is een vroegtijdige koppeling van een kind aan een s(b)o voor vragen en afstemming waarbij de eerste keuze niet plaatsing is, maar afstemmen, leren van elkaar en zo mogelijk een hybride oplossing bieden. Mocht volledige verwijzing het beste zijn dan is dit per definitie tijdelijk.

Werkvorm opdracht thema 2

OPDRACHT

Scenario denken; kies een leerling/neem een leerling in gedachten van de leerroutes 5,6, of 7 met een TLV 0-+1 en concretiseer wat er georganiseerd IS voor deze leerling zodat het lukt.

Zie onderstaande vragen als hulpmiddel.

Vragen:

1. BAO blijft thuischool

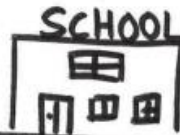
- We weten dat de afspraken die maken tijd gaan kosten, wat heb je geregeld binnen je organisatie zodat je deze tijd (afhankelijk van functie/taak) ook hebt vrij kunnen maken?
- Welke uitzonderingen hebben jullie vastgelegd op deze stelregel of geldt dit voor alle onderwijsbehoeften?

2. Samenwerking bij ondersteuningsvraagstukken bao-s(b)o

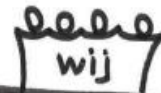
- Wat heb je geregeld zodat je minimaal kunt aansluiten bij elkaar en in overleggen?
- Wat is zichtbaar in je gedrag?
- Welke ondersteuning krijg je van je leidinggevende om dit mogelijk te maken?
- Hoe heb je prioriteiten gesteld in je agenda, en welke prioriteiten zijn dat dan?
- Welke afspraken heb je geregeld?
- Wat ben jij anders gaan doen?
- Welke organisatorische veranderingen zijn er geregeld?
- Welke mindset is er op school en bij jou? En welke concrete stappen zijn er gezet dat deze mindset er is?

BASISSCHOOL = THUISCHOOL

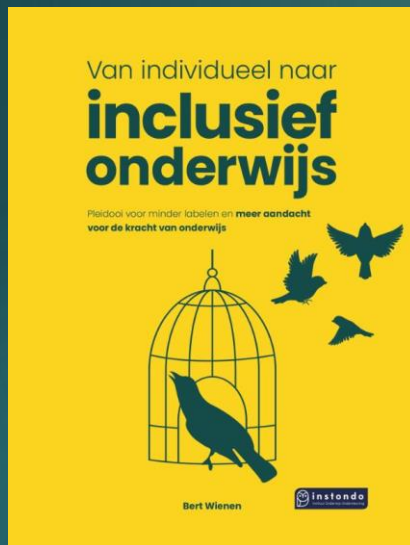
1. BAO BLIJFT THUISCHOOL

2. SAMENWERKING

Vooruitblik 18 juni

Een vraag als: 'Wat heeft het kind nodig?', wordt vaak beantwoord in termen van wegnemen van weerstand.

Bert Wienen

BIJEENKOMSTEN VOOR DEZE GROEP
EN
VOOR ALLE ONDERWIJSPROFESSIONALS

Check out

- ▶ Het kan niet
- ▶ Het kan wel

Loterij + afsluiting

Prijzen:

Een geheel verzorgde lunch op een locatie van een so- of sbo school naar keuze.

Daarna een rondleiding op de school en je mag al je vragen stellen!